

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 208/21
Luxemburg, 23 noiembrie 2021

Hotărârea în cauza C-833/19 P,
Consiliul/Hamas

Curtea confirmă actele Consiliului de menținere a Hamas pe lista europeană a organizațiilor teroriste

Tribunalul nu ar fi trebuit să anuleze menținerea Hamas pe această listă pentru motivul că Consiliul nu autentificase printr-o semnătură expunerile de motive individuale ale acestor acte

Prin Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul¹, Tribunalul a anulat, în cadrul unei acțiuni în anulare formulate în temeiul articolului 263 TFUE, patru acte ale Consiliului Uniunii Europene adoptate în anul 2018² prin care Hamas fusese menținut pe lista anexată la Poziția comună 2001/931/PESC. Acesta fusese înscris ca organizație implicată în acte de terorism și făcea, în acest temei, obiectul unor măsuri de înghețare a fondurilor și a resurselor economice. Respingând șapte dintre cele opt motive invocate atunci de Hamas pentru a contesta înscrierea sa, Tribunalul a anulat actele atacate, în măsura în care acestea priveau această organizație, din cauza lipsei autentificării de către Consiliu, prin intermediul unei semnături, a expunerilor de motive referitoare la aceste acte, respectivele expuneri de motive figurând în documente distincte. Tribunalul s-a referit în această privință la cerința semnăturii prevăzută la articolul 297 alineatul (2) primul paragraf TFUE, precum și la articolul 15 din Regulamentul de procedură al Consiliului³.

Curtea, în complet de Mare Cameră, anulează Hotărârea Tribunalului din 4 septembrie 2019. Aceasta consideră că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că expunerile de motive care se raportează la menținerea Hamas pe listele anexate la actele atacate ar fi trebuit, la fel ca actele însele, care cuprind o motivare generală, să fie semnate de președintele și de secretarul general al Consiliului. În plus, aceste expuneri de motive fuseseră adoptate de Consiliu simultan cu actele menționate, de care erau legate în mod indisociabil, iar autenticitatea lor nu fusese repusă în discuție în mod valabil.

Aprecieră Curții

¹ Hotărârea din 4 septembrie 2019, Hamas/Consiliul (T-308/18).

² Decizia (PESC) 2018/475 a Consiliului din 21 martie 2018 de actualizare a listei persoanelor, grupurilor și entităților cărora li se aplică articolele 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei (PESC) 2017/1426 (JO 2018, L 79, p. 26); Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/468 al Consiliului din 21 martie 2018 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/1420 (JO 2018, L 79, p. 7); Decizia (PESC) 2018/1084 a Consiliului din 30 iulie 2018 de actualizare a listei persoanelor, grupurilor și entităților cărora li se aplică articolele 2, 3 și 4 din Poziția comună 2001/931/PESC privind aplicarea de măsuri specifice pentru combaterea terorismului și de abrogare a Deciziei (PESC) 2018/475 (JO 2018, L 194, p. 144); Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1071 al Consiliului din 30 iulie 2018 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/468 (JO 2018, L 194, p. 23).

³ Potrivit articolului 15 din Regulamentul de procedură al Consiliului, intitulat „Semnarea actelor”: „Textul actelor adoptate de Parlamentul European și de Consiliu conform procedurii legislative ordinare, precum și cel al actelor adoptate de Consiliu sunt semnate de președintele în exercițiu la momentul adoptării lor și de secretarul general. Secretarul general poate delega semnarea directorilor generali ai Secretariatului General. Secretarul general poate delega semnarea directorilor generali ai Secretariatului General.” [Decizia 2009/937/UE a Consiliului din 1 decembrie 2009 de adoptare a regulamentului său de procedură (JO 2009, L 325, p. 35)].

Curtea amintește, în primul rând, că din Hotărârea Comisia/BASF⁴, pe care s-a întemeiat Tribunalul în hotărârea atacată cu recurs, reiese că semnarea olografă a unui act, în special de către președintele instituției care l-a adoptat, constituie un mijloc de autentificare a acestuia, având drept scop asigurarea securității juridice prin fixarea, în limbile autentice, a textului adoptat de această instituție. O asemenea autentificare permite astfel să se verifice, în cazul unei contestații, corespondența perfectă a textelor notificate sau publicate cu textele astfel cum au fost adoptate și cu voința autorului acestora. Deși, în acea hotărâre, Curtea a amintit de asemenea că dispozitivul și motivarea unei decizii constituie un tot indivizibil, Curtea observă că, spre deosebire de decizia în cauză în hotărârea menționată, actele în litigiu poartă semnătura președintelui instituției care le-a adoptat, și anume Consiliul, și a secretarului său general. În plus, aceste acte, astfel cum au fost publicate, cuprind o motivare generală. Curtea arată de asemenea că, în Hotărârea Comisia/BASF, problema ridicată nu era aceea dacă întreaga motivare a unui act trebuie autentificată prin intermediul unei semnături atunci când o parte a acestei motivări figurează într-un document distinct, ci, printre altele, cea a lipsei de corespondență între textul unei decizii, astfel cum a fost adoptată de autorul său, și textul aceleiași decizii, astfel cum a fost publicată și notificată. Având în vedere aceste elemente diverse, Curtea concluzionează că considerațiile pe care le-a formulat în Hotărârea Comisia/BASF nu pot fi transpuse în prezenta cauză.

Curtea amintește, în al doilea rând, jurisprudența sa potrivit căreia actele care prevăd măsuri restrictive precum actele în litigiu prezintă o natură specială prin faptul că se aseamănă cu actele cu aplicabilitate generală, în măsura în care se adresează unei categorii de destinatari determinați în mod general și abstract, și în același timp cu o serie de decizii individuale cu privire la persoane și entități ale căror nume figurează pe listele cuprinse în anexele acestora. Din norma enunțată la articolul 297 alineatul (2) primul paragraf TFUE rezultă că actele în litigiu, care constituie acte fără caracter legislativ adoptate fie sub forma unor regulamente, fie sub formă de decizii care nu indică destinatarii, trebuie semnate de președintele Consiliului, în măsura în care se aseamănă cu acte cu aplicabilitate generală în sensul acestei jurisprudențe. În schimb, în măsura în care actele în litigiu se aseamănă cu o serie de decizii individuale, acestea nu sunt supuse unei astfel de obligații de semnare, ci numai obligației de notificare care decurge din articolul 297 alineatul (2) al treilea paragraf. Aceasta este situația expunerilor de motive care însoțeau actele în litigiu, astfel cum au fost notificate Hamas, care nu țin de natura generală a acestor acte, ci de aspectul lor care le aseamănă cu o serie de decizii individuale. Prin urmare, președintele Consiliului nu trebuie să semneze, în plus față de actul care cuprinde o motivare cu caracter general a măsurilor restrictive, expunerea de motive individuale referitoare la un astfel de act. Este suficient ca această expunere de motive să fie autentificată în mod corespunzător prin alte mijloace.

Potrivit Curții, interpretarea articolului 15 din Regulamentul de procedură al Consiliului conduce la aceeași soluție. Întrucât acest articol trebuie interpretat în lumina dispozițiilor pertinente ale tratatului, el nu poate fi interpretat în sensul că ar impune președintelui și secretarului general al acestei instituții o cerință de semnătură mai strictă decât cea care rezultă din articolul 297 alineatul (2) primul paragraf TFUE. Curtea subliniază că o astfel de obligație formală de semnare a expunerii de motive individuale nu poate fi dedusă nici din obligația de motivare prevăzută la articolul 296 TFUE. Cerințele care decurg din această obligație nu se pot confunda astfel cu cele referitoare la autentificarea unui act al Uniunii, controlul respectării acestei din urmă cerințe constituind o condiție prealabilă oricărui alt control al acestui act. Astfel, Curtea consideră întemeiat primul motiv al recursului și anulează hotărârea Tribunalului.

Întrucât cauza este, conform articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții, în stare de judecată, Curtea constată, în al treilea rând, că Consiliul a prezentat documente care demonstrează că expunerile de motive fuseseră adoptate simultan cu actele în litigiu semnate de președintele și de secretarul general al Consiliului, de care erau legate în mod indisociabil, și că Hamas nu invocă niciun indiciu de natură să pună în discuție corespondența perfectă dintre textul expunerilor de motive care i-au fost notificate și cel adoptat de Consiliu. Întrucât autenticitatea acestor expuneri de motive nu a fost contestată în mod valabil de Hamas, Curtea concluzionează în sensul respingerii, în ansamblul său, a acțiunii formulate de Hamas.

⁴ Hotărârea din 15 iunie 1994, Comisia/BASF și alții ([C-137/92 P](#)).

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293